

FD 5/10/19

ING-witwaszaak leidt tot rechterlijke toets megaschikking

➤ Voor het eerst toetst rechter megaschikking groot bedrijf

➤ Kamerleden D66 en SP zijn blij met heronderzoek

➤ Een nadeel vinden ze dat de procedure niet openbaar is

Vasco van der Boon
Amsterdam

De beslissing van het Haagse gerechtshof om te onderzoeken of ING strafvervolgung voor witwassen mocht afkopen, betekent dat voor het eerst in Nederland de rechter een megaschikking van een groot bedrijf toetst. Veel instanties hebben lang aangedrongen op invoering van zo'n controle door de rechter van grote schikkingen van belangrijke strafzaken.

'Dit gaat de richting op die wij bedoelden', zegt Kamerlid Maarten Groothuizen van regeringspartij D66. 'Dit zit heel dicht aan tegen de toets waarom wij hebben gevraagd', aldus Kamerlid Michiel van Nispen van oppositiepartij SP. Een Kamermeerderheid nam vorig jaar een motie van D66 en SP aan die het kabinet oproept megaschikkingen door een rechter te laten toetsen. Van Nispen zegt zich geen grote schikking te kunnen herinneren, waarin gebeurt wat nu in de ING-zaak gebeurt.

De aanleiding voor de uitspraak van de Tweede Kamer was ongenoegen over de €775 mln waarmee ING vorig jaar strafvervolgung afkocht. Onvrede over de sfeer van achterkamertjes en het gebrek aan openlijke verantwoording klonk afgelopen jaren ook al bij de grote schikkingen door Rabobank (voor

€774 mln), offshorebedrijf SBM (\$347 mln) en telecombedrijf Vimpelcom (\$795 mln). Waarnemers verwachten dat het witwasonderzoek bij ABN Amro ook wordt geschikt.

Geert Corstens, oud-president van de Hoge Raad, zegt dat de wending die het hof geeft aan de witwasaffaire bij ING 'in de richting komt' van de rechterlijke flattering van megaschikkingen waarvoor hij sinds 2014 pleit. Corstens benadrukt wel dat hij een automatische rechterlijke controle van grote schikkingen voorstaat. Dat is een verschil met het heronderzoek van de ING-schikking door het Haagse hof. Daar hebben klagers om moeten procederen. Het hof kijkt dan of hun belang groot genoeg is.

Ook Geertjan van Oosten, die als advocaat de Amerikaanse curator van beleggingsfonds IB Capital bijstaat in zijn procedure bij het hof tegen de ING-schikking, oordeelt 'dat de beslissing van het hof neerkomt op een rechterlijke toets van de schikking (...) Het lijkt erop dat het hof het dossier opvraagt omdat niet duidelijk is waarvoor precies geschikt is en wat de ernst is van de verweten gedragingen.'

Van Oosten wijst op de overweging van het hof 'dat vertrouwen en integriteit van essentiële betekenis zijn in de relatie tussen de bank en zijn relaties. (...) Niet onaannemelijk is dat als de investeerders (in IB Capital, red.) geweten zouden hebben dat ING zijn taken — onder meer op het gebied van compliance — niet zorgvuldig uitvoerde, zij de gelden niet aan ING zouden hebben toevertrouwd.' ING-klanten zijn volgens het hof door het achterwege blijven van een strafvervolgung (...) getroffen in een belang'.

Advocaat Robbert Jonk betoogde eerder dat een aparte toets van schikkingen niet nodig is, omdat artikel-12-procedures daarin voorzien. Het OM wees daar eerder ook al op. Klagers kunnen het hof daarin vragen het OM te dwingen tot vervolgung. In drie van zulke procedures besloot het hof de ING-schikking tegen het licht te houden. 'Hier gebeurt dus wat ik als mogelijkheid schetste', zegt Jonk.

D66'er Groothuizen en voormalig president van de Hoge Raad Corstens wijzen erop dat openbaarheid nog ontbreekt in de toets die het hof nu op de ING-schikking loslaat: artikel-12-procedures vinden plaats achter gesloten deuren. Corstens: 'Bij grote schikkingen zou altijd publieke controle plaats moeten vinden.'

Het OM en ING geven geen commentaar.

Geert Corstens, oud-president Hoge Raad, zegt dat dit 'in de richting komt' van rechterlijke flattering

Ook advocaat Geertjan van Oosten vindt dat 'beslissing hof neerkomt op rechterlijke toets'